

Vår saksbehandler: Ragnhild Skarholt Bølviken
Direkte tlf: 23 30 27 10
E-post: rsk@udir.no

Vår dato: 17.06.14
Vår referanse: 2014/16

Deres dato:
Deres referanse:

Referat rådsmøte 6. juni 2014 / FRNA

Tid: Fredag 6. juni 2014 kl. 8.30 – 12.00

Sted: Tivoli Hotell og Congress Center, København

Tilstede:	Forfall:
Petter Nilsen, leder	Kim Unstad
Arvid Eikeland, nestleder 1	Knut-Erik Svendsen
Trine-Merethe Paulsen, nestleder 2	
Astrid Mikalsen	
Bodil Onsaker Berg	
Einar Østhassel	
Inger Anita Smuk	
Kai Raundalen	
Randi Eikevik	
Habiba Elisabeth Stray	
Daniela Dobbert	
Solveig Skogs	
Terje Bolstad (vara for Kim Unstad)	
Lasse Røed (vara for Knut-Erik Svendsen)	
Johannes Fivelstad, lærling i Udir (tilstede under evaluering av studieturen, sak 7.2.14)	
Karl Gunnar Kristiansen, Udir	
Ragnhild Skarholt Bølviken, rådssekretær	

Dagsorden for møtet 3-2014

1.3.14 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak:
Godkjent

2.3.14 Godkjenning av referat fra rådsmøte 8. mai 2014

Vedtak:
Godkjent

3.3.14 Orienteringssaker

Følgende innspill er sendt fra FRNA etter forrige rådsmøte:

- Kryssløp Vg1 TIP og Vg1 Elektrofag til Vg2 Akvakultur – innspill sendt fra FRNA til Udir
- Innspill om praksisbrev sendt fra FRNA til arbeidsgruppen KD/Udir

- Godkjenning av praksis for praksiskandidater – innspill fra FRNA sendt til Udir

Innspill fra FRNA til Udir om tilskuddsordning for lærlinger og lære kandidater med særskilte behov

Jfr. vedtak sak 3.2.14, *Korrespondansen mellom faglig råd for restaurant- og matfag og KD og Udir vedr. tilskuddsordning for lærlinger og lære kandidater med særskilte behov*, hvor det ble gjort følgende vedtak: «Petter Nilsen og Ragnhild Bølviken lager et forslag til innspill til Utdanningsdirektoratet som sendes på høring i rådet».

Innspillet er ikke utarbeidet enda, men Nilsen og Bølviken holder fast i oppgaven.

Status Greenkeeper

Som tidligere orientert om, støtter KD opprettelsen av Greenkeeper som nytt lærefag. FRNA vil, i henhold til normal prosedyre, bli bedt om å komme med forslag til medlemmer til en læreplangruppe. Rådssekretæren orienterte om at bestillingen fra Udir sannsynligvis vil komme før sommerferien, og at tentativ frist for svar (med anbefaling) er medio september. Dersom rådet ønsker en lenger frist, kan dette innvilges.

På rådsmøtet ble det stilt spørsmål ved om læreplangruppa kun skal lage en Vg3-læreplan, eller også skal gjøre endringer på Vg2 Anleggsgartner. Dette vil bli opp til læreplangruppa å vurdere, men utgangspunktet er en ny læreplan; Vg3 Greenkeeper. Dersom den nye læreplanen fordrer endringer også på Vg2 Anleggsgartner, må dette spilles inn til Udir når den tid kommer.

Status endringsforslag læreplanen Vg3 skogsoperatør

FRNA sendte 21. mars et forslag til endring i læreplan for Vg3 Skogfaget til Utdanningsdirektoratet. Direktoratet etterspurte et tydeligere dokumentasjonsgrunnlag for søknaden. En sammenstilling av dokumentasjonsgrunnlaget for søknaden ble utarbeidet i samarbeid mellom sekretariatet og Petter Nilsen (leder), og sendt til Udir 27. mai 2014 (se vedlegg i e-post).

Meld St. 22 (2012-2013). Verdens fremste sjømatnasjon:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/nfd/dok/regpubl/stmeld/2012-2013/meld-st-22-20122013.html?regj_oss=1&id=718631

Stortingsmeldingen er svært interessant for FRNA. Ikke minst er meldingen viktig opp mot FRNAs utviklingsredegjørelse. Det vil kreve en del arbeid å se mer konkrete konsekvenser av meldingen.

FRNA-medlemmer fra blå sektor oppfordres til å ta studier av meldingen, og legge den frem på et senere rådsmøte.

Delrapport 3 «Kvalitet i fag- og yrkesopplæringen – Fokus på opplæring i bedrift»

Delrapporten er publisert, og finnes på:

<http://www.udir.no/Tilstand/Forskning/Rapporter/NIFU/Kvalitet-i-bedriftsoppleringen/>

Et gjennomgående funn i rapporten er at ulike fagtradisjoner skaper ulikhet i opplæring, ulike vurderingspraksiser og ulik organisering av opplæringskontorene. De ulike fagtradisjonene gir også lærlingene ulike utgangspunkt ved endt opplæring.

Dersom noen i rådet ønsker trykte versjoner av rapporten kan dette meldes til sekretæren.

På rådsmøtet ble det poengtert at rapporten inneholder gode refleksjoner rundt opplæringskontorenes rolle, deriblant hvordan læring i arbeid dokumenteres. Rapporten er derfor vel verdt å lese.

Vedtak:

Informasjon tas til orientering.

Seminaret om fordypningsmuligheter i fag- og yrkesopplæringen

Seminaret om fordypningsmuligheter i fag- og yrkesopplæringen, opprinnelig planlagt avholdt før sommerferien 2014, er utsatt. Nytt tidspunkt er 19. august fra kl 12-15, og seminaret skal avholdes i Utdanningsdirektoratets lokaler (auditoriet i 1. etasje). Rådene bestemmer selv hvor mange av medlemmene som skal delta på samlingen. Frist for påmelding er 27. juni.

Arbeidsseminaret er et ledd i direktoratets oppfølging av Meld. St. 20 (2012-2013).

Vedtak:

Rådssekretæren melder på følgende medlemmer fra FRNA: Trine Merethe Paulsen, Solveig Skogs, Habiba Elisabeth Stray, Randi Eikevik, Bodil Onsaker Berg og Petter Nilsen.

Dersom andre rådsmedlemmer ønsker å delta, sendes påmelding direkte til sea@udir.no innen 27.6.2014.

Fellesmøte på Maarud gård 27.-28. august 2014

Ledelsen av Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) har invitert alle ledere, nestledere og en tredje representant fra de faglige rådene til fellesmøte 27.-28. august 2014 (se vedlegg under). Tema for møtet blir Meld. St. 20 (2012-2013) *På rett vei* og oppdragsbrev 11-14 *Gjennomgang av tilbudsstrukturen*. Det enkelte faglige råd avgjør selv hvem som stiller som den tredje representanten.

Vedtak:

FRNA finner det i utgangspunktet naturlig at AU deltar på møtet. Fordi Trine Merethe Paulsen ikke kan delta, stiller Solveig Skogs i hennes fravær. Petter Nilsen (leder) og Arvid Eikeland (nestleder 1) stiller på møtet, som normalt.

Ny nettside for faglige råd

Den nye nettsiden til de faglige rådene er nå klar til bruk. Adressen er: <http://fagligerad.no/> Nettsiden vil i første omgang inneholde innkallinger og referater fra alle rådsmøter i inneværende oppnevningssperiode, samt en oversikt over kommende rådsmøter. Det gjenstår fortsatt noe arbeid med å oppdatere sidene.

Nettsiden ble vist frem på rådsmøtet. FRNA er i utgangspunktet positive til siden, men understreker viktigheten av at også sakspapirer publiseres. Videre mener enkelte i rådet at det bør ligge noe mer generell informasjon om de faglige rådene på forsiden, samt noe mer om Faglig råd for naturbruk under FRNA-fanen. Det ble også foreslått at siden kan inneholde all relevant korrespondanse til de faglige rådene (bestillinger, høringer, fellesinnkallinger etc).

Hva gjelder FRNA spesielt, ble det ytret et ønske om at innkallinger og referater legges ut på siden i stedet for å sendes per e-post. Forslaget innebærer at sekretæren sender ut en enkel e-post når innkalling eller referat er å finne på siden. I den forbindelse ble det også ytret et ønske om at alle innkallinger, referater og sakspapirer lagres i PDF, og helst i ett dokument.

Til tross for at rådet ser nytten av en slik hjemmeside, stilles det spørsmålstegn ved om dette er en måte «å skvise» de faglige rådene, og fag- og yrkesopplæringen generelt, ut av udir.no på. Rådet understreker viktigheten av at det også ligger informasjon om de faglige rådene på direktoratets offisielle hjemmeside.

Vedtak:

Rådssekretæren tar de generelle innspillene vedrørende nettsiden videre til relevante personer i Utdanningsdirektoratet, og undersøker muligheten for å publisere innkallinger, referater og sakspapirer på nettsiden fortløpende, i stedet for per e-post.

Sekretæren vil i fremtiden sende alle innkallinger og referater i PDF-format, og vil så langt det lar seg gjøre unngå adskilte vedlegg.

4.3.14 Høringer og bestillinger

Utvidet utprøving av vekslingsmodeller

På forrige rådsmøte ble FRNA orientert om fremdriften i den utvidede utprøvingen av vekslingsmodeller:

- I 2. oppdragsbrev til Udir om oppfølging av *Samfunnskontrakt for flere lære plasser*, ber KD om at Udir inviterer fylkeskommuner til å prøve ut vekslingsmodeller med oppstart fra skoleåret 2014/2015. Invitasjon til fylkene ble sendt 25.04.14.
- Fylkene har frist 25. mai til å søke om deltakelse i den utvidede utprøvingen av vekslingsmodeller.
- I søknadsbehandlingen vil Udir be om en anbefaling fra aktuelle faglige råd. Rådene vil få en kort svarfrist til å avgi en anbefaling og anbefaler derfor at saken behandles på et prinsipielt grunnlag i rådene innen utgangen av mai.

På rådsmøtet 8. mai ble det gjort følgende vedtak: «FRNA er på prinsipielt grunnlag positive til vekslingsmodeller. Rådet ønsker allikevel å få eventuelle søknader til behandling. Rådet er for øvrig kritiske til så korte frister».

Udir har nå mottatt søknader om utprøving av vekslingsmodeller og ber om at aktuelle faglige råd gir en tilbakemelding på hvorvidt de anbefaler utprøving innenfor de fag som hører til deres utdanningsprogram. Innen naturbruk har det blitt søkt om utprøving innen Heste- og hovslagerfaget. Søknaden kommer fra Finnmark fylkeskommune. Svarfrist til Udir var egentlig 5. juni, men FRNA har fått innvilget utsatt frist til 6.juni.

Vedtak:

FRNA anbefaler utprøving av vekslingsmodellene i heste- og hovslagerfaget som beskrevet i søknad fra Finnmark fylkeskommune. Vi opplever modellene som svært ulike, og imøteser evalueringen av utprøvingen med tanke på praktisering av eventuelle tilsvarende løsninger i framtida. Rådet vil spesielt peke på de pedagogiske utfordringer som ligger i vekslingsmodellen ved Tana, hvor skolen må forvalte ulike roller som arbeidsgiver, skole og bosted.

Spørring til fylkene om lære plasser våren 2014

Hver vår gjennomføres det en spørring til skoler og skoleeiere - Spørsmål til Skole-Norge. Undersøkelsen var vedlagt innkallingen. Undersøkelsen gjennomføres av NIFU. Et av kapitlene i vårens undersøkelse tar for seg lære plasssituasjonen. Hensikten med undersøkelsen er å gi et grunnlag for iverksetting av eventuelle tiltak til høsten for å bidra til at søkerne får lære plass. Rapporten er foreløpig ikke publisert. Den vil, sammen med en vurdering av lære plasssituasjonen, bli lagt fram av beredningsgruppa for SRY 17. juni.

De faglige rådene inviteres til å komme med eventuelle kommentarer og innspill innen 15.6.2014. Disse vil bli oppsummert og forelagt SRY i møtet.

Vedtak:

FRNA har ingen kommentarer til spørringen.

Kryssløp fra Vg1 teknikk og industriell produksjon og elektrofag til Vg2 akvakultur

FRNA sendte 9. mai et innspill til Udir vedr. søknaden om kryssløp fra Vg1 TIP og Vg1 Elektrofag til Vg2 Akvakultur. Udir var ikke tilfreds med FRNAs innspill, og ønsker at rådet skal sende:

- En faglig begrunnelse om hvorfor rådet er imot kryssløp
- En faglig begrunnelse om hvorfor kryssløp fra Vg1 teknikk og industriell produksjon og elektrofag til Vg2 akvakultur ikke tilrådes, det vil si en faglig begrunnelse som omtaler hvorfor grunnlaget for kryssløp (se utdraget fra retningslinjene) i dette konkrete tilfellet ikke er oppfylt.

I tillegg poengterer direktoratet at FRNA omtaler saken som et forsøk, mens det fra søkerne ikke er søkt om et forsøk, men et nasjonalt kryssløp.

Det ble en lang og engasjert diskusjon om saken på rådsmøtet. Her en er noen av punktene som kom opp:

- På den ene siden ble det poengtert at næringa har blitt mer og mer teknisk, og at det slik sett er en naturlig kobling mellom akvakultur og TIP.
- På den annen side ble det argumentert for at man ikke kan løse et problem med en for dårlig læreplan på Vg2 Akvakultur med et kryssløp.
- Videre er akvakultur en biologisk produksjon, og naturbruk/naturforvaltning er derfor en vesentlig basiskunnskap.
- For øvrig ble det poengtert at innspillene fra næringa for opprettelsen av kryssløpet verken har vært mange- eller sterke nok.

Vedtak:

FRNA opprettholder vedtaket om ikke å anbefale kryssløp. For å sikre at Udir denne gangen får en tilstrekkelig begrunnelse for dette, skriver Trine-Merethe Paulsen et innspill basert på diskusjonene på rådsmøtet. Paulsen sender det nye innspillet til rådssekretæren, som så sender det på høring i FRNA, før det leveres til direktoratet.

Det nedsettes en arbeidsgruppe som skal se nærmere på behov for læreplanendringer i akvakulturfaget. Gruppen består av Knut-Erik Svendsen, Trine-Merethe Paulsen og Terje Bolstad. Kim Unstad og Robert Skarpnes involveres ved behov.

Høring om forskriftsendringer - Fleksibilitet i fag- og timestfordelingen i videregående opplæring

Utdanningsdirektoratet har sendt på høring forslag om endringer i forskrift til opplæringsloven § 1-3. - fleksibilitet i fag- og timestfordelingen i videregående opplæring, med frist 10. august 2014: <http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing-om-forskriftsendringer---Fleksibilitet-i-fag--og-timestfordelingen-i-videregaende-opplaring/>

Endringene innebærer et nytt tredje ledd i forskrift til opplæringsloven § 1-3 hvor det blir åpnet for fleksibilitet i fag- og timestfordelingen.

Høringen omfatter forslag til fleksibilitet i fag- og timestfordelingen for:

- Studieforbereidende utdanningsprogram (SF)
- Yrkesfaglige utdanningsprogram (YF)
- Vg3 påbygging til generell studiekompetanse på yrkesfaglige utdanningsprogram

Saken stod også på agendaen på rådsmøtet 8. mai, og her ble det vedtatt at saken skulle opp på neste rådsmøte.

Rådet mener at endringene i hovedsak er positive, men at det ligger en del utfordringer her. Blant annet fordrer det at skolene bygger opp et handlingsrom.

Vedtak:

Petter Nilsen og Trine-Merethe Paulsen ser videre på saken. De utarbeider et innspill som sendes til rådsmedlemmene på høring, før det sendes inn til direktoratet innen fristen 10. august.

Høring – kryssløp fra Vg1 helse- og oppvekstfag til Vg2 aktivtør

Utdanningsdirektoratet har sendt på høring forslag om å opprette kryssløp fra Vg1 helse- og oppvekstfag til Vg2 aktivtør, med frist 19. august 2014:

<http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing--kryssløp-fra-Vg1-helse--og--oppvekstfag-til-Vg2-aktivtør/>

Begrunnelsen er at aktivtørfaget er nær ved å forsvinne, til tross for at det er stort behov for denne type kompetanse i fremtidens helse- og omsorgstjeneste. Kryssløp fra Vg1 helse- og oppvekstfag er en måte å øke søkningen til faget på. Sekretariatet antar at saken har mest relevans for faglig råd for helse og oppvekstfag. De faglige rådene vurderer selv om de ønsker å uttale seg til saken.

Vedtak:

FRNA ønsker ikke å uttale seg i saken.

Høring – Formgiving som eget studieforbereende utdanningsprogram

Utdanningsdirektoratet har sendt ut høring om etablering av formgiving som eget studieforbereende utdanningsprogram, med frist 20. september 2014:

<http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing-om-etablering-av-formgiving-som-eget-studieforbereende-utdanningsprogram/>

Det vises til behandling av Meld. St. 20 (2012-2013) På rett vei der det ble besluttet å etablere formgiving som eget studieforbereende utdanningsprogram.

Utdanningsdirektoratet sender ut forslag til fag- og timefordeling. Videre ønsker direktoratet tilbakemelding på om de felles programfagene kan videreføres i det nye studieforbereende tilbudet, forslag til nye valgfrie programfag, faglig innhold og eventuelt navn på disse.

Vedtak:

FRNA ønsker ikke å uttale seg i saken.

5.3.14 Ny dato for rådsmøte i oktober

FRNA hadde planlagt å ha et rådsmøte i Trondheim i oktober i tilknytning til Yrkes-NM, 28-30. oktober. Det har i ettertid blitt besluttet at de faglige rådene ikke får ha rådsmøter i tilknytning til Yrkes-NM i Trondheim. På rådsmøtet 8. mai ble det gjort følgende vedtak: «AU skal komme opp med en ny dato for det rådsmøtet som nå utgår.»

Vedtak:

Ny dato for rådsmøte er 22. oktober. Møtet avholdes i direktoratets lokaler fra kl 10.00-15.00.

6.3.14 Arena for kvalitet i fagopplæringen i Tromsø

Påmeldingen til den nasjonale yrkesfagkonferansen *Arena for kvalitet* åpnet 27. mai. Konferansen finner sted på Radisson Blu Hotel, i Tromsø fra 11-12. september 2014.

Konferansen dekkes av Utdanningsdirektoratet, men reisekostnader må dekkes av den enkelte. Direktoratet dekker imidlertid reisekostnader for inntil 3 medlemmer fra hvert faglige råd.

FRNA diskuterte hvilke medlemmer som skal få dekket sine reiseutgifter.

Vedtak:

AU får dekket sine reisekostnader til *Arena for kvalitet i fagopplæringen*.

7.3.14 Eventuelt

Status for forslag til endringer i reglene om klage på sluttvurdering i forskrift til opplæringsloven kap 5.

Flere av de faglige rådene har etterlyst informasjon om status for direktoratets forslag til endringer i reglene om klage på sluttvurdering i forskrift til opplæringsloven kapittel 5.

Direktoratet har etterlyst en tilbakemelding på forslag til nye regler og bedt departementet om en rask avklaring på om forslaget kan sendes på høring, eventuelt hvilke synspunkter departementet har på det foreliggende forslaget.

Udir vil komme tilbake med ytterligere informasjon så snart en tilbakemelding fra Kunnskapsdepartementet foreligger.

Saken har ligget i KD i 2 år.

Vedtak:

Informasjon tas til orientering.

Evaluering av studieturen

Det ble foretatt en muntlig evaluering av studieturen. Faglig råd for naturbruk er veldig fornøyde med studieturen, både hva gjelder innholdet og mengden med program, samt det praktiske. Rådet uttrykte takk til alle som har arbeidet med program for turen.

Det faglige innholdet har vært matnyttig - informasjonen rådet har fått presentert vil være nyttig i det videre arbeidet som faglig råd.

- Interessante innspill både fra skoler og ellers.
- Innspillene og informasjonen vil særlig være relevant å ha med når man skal se på læreplaner.

Forbedringspunkter:

- Rådet skulle brukt mer tid på Roskilde tekniske skole, både for å lære mer om vekslingen de har i Danmark, og med tanke på forsøk med 2+2-modell for agronom og gartner som igangsettes i Norge til høsten.
- Flere i rådet savnet innspill fra elevene. Ved senere anledninger (fylkesbesøk/studieturer) må rådet huske på å inkludere elevperspektivet i programmet.

Vedtak:

Rådssekretæren sender ut power-pointer og ev. annen informasjon fra studieturen til rådet.

Vår saksbehandler: Sekretariatet for Samarbeidsrådet
for yrkesopplæring
Direkte tlf:
E-post: post@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
19.5.2014
Vår
referanse:

Deres dato:
Deres
referanse:

Invitasjon til fellesmøte Maarud gård 27.-28. august 2014

Ledelsen av Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) inviterer alle ledere, nestledere og en tredje representant fra de faglige rådene til fellesmøte 27.-28. august 2014. Det enkelte faglige råd avgjør selv hvem som stiller som den tredje representanten. Alle medlemmene av SRY er invitert til å delta som observatører.

Tema for fellesmøtet

Tema for fellesmøtet blir Meld St 20 (2012-2013) *På rett vei* og oppdragsbrev 11-14 *Gjennomgang av tilbudsstrukturen*. Detaljert program kommer senere.

Praktisk informasjon

Fellesmøtet finner sted på [Maarud gård](#). Overnatting vil skje i lavvo ute i skogen. Det finnes noen hotellrom på gården, og de som måtte ha behov for det, kan få sove på hotellrom. Beskjed om dette må gis til sekretariatet ved påmelding.

Slik melder du deg på

Påmelding skjer ved å sende en epost til Sebastian.Loken.Asbjornsen@utdanningsdirektoratet.no innen 1. juni 2014.

Vennlig hilsen

Carl Rønneberg
leder

Rolf Jørn Karlsen
nestleder